

TORONTÁI

Ara 1 Din	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel. Beckserek, Obiljtyeva (Zápolya) u. 1	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára:	Ara 1 Din
	Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21 Sürgőnycim: Torontál, Veliki Beckserek		Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	

Az örömnapiok háttérbe szorították a politikát.

Minisztertanács a görög-olasz konfliktus ügyében.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, szept. 7.

A trónörökös megszületése egy-két napra háttérbe szorította a politikát. A kormány az utóbbi napokban jóformán kizárólag csak a fiúmei kérdéssel és a görög-olasz konfliktussal foglalkozott, eddigé azonban nem hozott semmiféle érdemleges döntést. A minisztertanács a kérdés megvitatását Pasity Nikola visszatéréseig függőben hagyta s így a miniszterelnök megérkezéséig, aligha várható fordulat a nagyfontosságú ügyben. Hír szerint Pasity külföldi tartózkodásának ideje alatt Párisban volt és Poincarreval is tárgyalt, aki egyes kérdésekben az SHS állammal való együttműködést ígérte.

A minisztertanács Jankovity Velizár dr. elnöke alatt ülést tartott, amelyen az 1923—1924. évi költségvetési javaslatot tárgyalta. Sok szó esett a fiúmei kérdéstről is, amellyel kapcsolatban Nesity és Gavrilovity felhatalmazott miniszterek felolvasták a Rómából érkezett táviratot a paritásos bizottság tárgyalásainak megszakitásáról. A mostani kilátások szerint Olaszország nem áll rá a svájci köznevelési elnök arbitrázsára, hanem javasolni fogja, hogy a paritásos delegáció részére újabb határidőt adjanak munkájának befejezésére.

A tegnapi napon Beogradba érkezett Balugdzsics Zsivojn athéni SHS követ, aki a külügyminiszteriumban beszámolt a szalonikii szerb zóna ügyéről.

A magyar delegáció Genfben.

Budapest, szept. 7.

Bethlen és Benes tárgyalásairól semmi hiteles értesítés nem jött eddig.

Daruvary külügyminiszter tegnap délután meglátogatta lord Robert Cecil, a magyar delegáció többi tagjai pedig a Népszövetség vezető tagjainál tettek látogatást.

Dollár kölcsön Törökországnak és Romániának.

Beograd, szept. 7.

Egy amerikai konzorcium a török kormánnyal tárgyalásokat folytatott nagyobb dollár kölcsön ügyében.

Törökországból való visszatértében a konzern megbízottai Bukarestbe utaztak, ahol a román pénzügyminiszterrel százmillió dolláros kölcsön felett tárgyaltak, ami a mai kurzus szerint körülbelül huszonhárom millió lelt tenne ki. A kölcsönt a vasutak helyreállítására és a régi állami adóságok rendezésére fordítanák.

A gratulációk napja...

Üdvözlő táviratok a világ minden részéből. — A román királyi pár Beogradban. — Udvari uzsonna. — A keresztelés napja még bizonytalan.

— A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, szept. 7.

A tegnapi nap a gratulációk napja volt. A király kabinetirodája nem győzte átvenni a külföldi előkelőségektől érkező üdvözlő táviratokat. Az első táviratok között volt a román királyi pár gratulációja, majd a francia, angol, görög és a többi állam kormányainak üdvözlője.

Az ország minden részében egyforma lelkesedéssel ünnepelte meg a csütörtöki nagy napot, az örömmámorban uszó labosság Zagrebben, Ljubljanában és Szarajevóban egyaránt méltóképpen kivették részüket az ünneplésből és nagy manifesztációkkal mutatták ki örömeiket, együttérzésüket a királyi házzal és hűségüket a trónörökösrel szemben. A Vajdaság előljárt az ünneplésben s impozáns méretű felvonulásokkal, különféle ünnepekkel tette emlékeztetővé a lakosság számára az országot ért nagy öröm napját.

York angol herceg hosszú üdvözlő távirata valamivel későbbben futott be s ebben jelzi, hogy utra készen várja a keresztelés napját.

Délután az udvarban pazar uzsonna volt, amelyen a kormány Beogradban időző tagjain kívül résztvevő a diplomáciai kar is.

Mária román királyné egy udvarhölgye és szárnysegéde kíséretében külön udvari vonattal a délelőtti folyamán érkezett Beogradba. Az állomáson a király szárnysegéde fogadta.

Németországban bevezetik a pénzügyi diktatúrát.

Berlin, szept. 7.

A márka perceről-perere súlyed Devizakinálalt nincs. A kiskereskedelemben alig fogadják el a papírpénzt. A függő államadósság meghaladja az ezer billiót is. A pénzügyminiszteriumban állandó tanácskozások folynak egy új értékálló pénzegység megteremtéséről.

Helferich tervezete szerint az eddigi bankjegyek helyett a rozsjegyet vezetnék be (alá buzaváluta). Ezt a javaslatot különösen a mező-

gazdaság képviselői támogatják igen erősen. A másik tervezet az aranyértékű jegyek kiadását akarja. Még végleg nem határoztak ugyan, de annyi már is nyilvánvaló, hogy bevezetik a pénzügyi diktatúrát, amely négy ember kezébe adja az ország pénzügyei fölötti teljes hatalmat. A négy diktátor Stresemann kancellár, Hinferting pénzügyminiszter, Wirth volt kancellár és Hirsch volt államtitkár lesz. A diktátorok teljes hatalommal lesznek felruházva, akik a devizaspikulánsokra halálbüntetést is kimondhatnak.

A dollár ma már harmincöt millió márkára, a font kilencvenről, százötven millióra szökkent.

Zürich. (Zárlat). Newyork 556¹/₄, London 2513, Paris 3070, Milano 2470, Prága 1655, Wien 00078, Budapest 003, Beograd 585, Bukarest 250, Varsó 00023, Berlin 0000010, Szófia 540.

Budapest. Milano 820—875, Berlin 001—010.

Benes és Bethlen tárgyalásai.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Genf, szept. 7.

A Magyar Távirati Irodának jelentik hivatalos helyről. Csütörtökön délelőtt ment végbe Bethlen, Daruvary és Benes találkozója. Az államférfiak megbeszélése kiterjeszkedett mindazon kérdésekre, amelyek a két ország között függőben vannak. A tárgyalás az engedékenység szellemében folyt le, úgy, hogy az elért eredmények alapján remélhető, hogy a két országot eddig elválasztott nehézségeket meg lehet oldani. A tárgyalás fonalát néhány nap múlva újra föl fogják venni és ezen a tanácskozáson fognak foglalkozni Magyarország pénzügyi taipraállításával.

Az államférfiak találkozója Genfben a Metropoli szállóban történt Benes lakásán. Tárgyalni azok a jogi, politikai és gazdasági kérdések szelgáltak, amelyekről a két állam között már eddig is folytak tárgyalások Cseh részről Benes, Künzl és Jederszki, a külügyminiszterium politikai osztályának főnöke vettek részt, magyar részről pedig Bethlen és Daruvary.

A beható vitában, amely mindvégig barátságos hangú volt, megállapodás jött létre, hogy milyen elv szerint intézik el azokat a kérdéseket, amelyekre eddig még nem jött létre megegyezés.

Mussolini meg fogja védeni Olaszország becsületét.

Páris, szept. 7.

A Matin tudósítója közöl egy intervjút, amelyet Mussolinivel folytatott. Mussolini elmondotta, hogy a kis nemzetek megvédése nagyon helyes dolog, de nem mehet annyira, hogy meggyilkolhatják a nagy államok képviselőit és ezért mentse meg őket.

Az olasz vizsgálat megállapította, hogy a gyilkosság előtti éjszaka görög tisztas a bizottság által felállított határozatokat kiasták és más-hová helyezték el.

A nagyköveti konferencia a vizsgálatban háromféle megállapodásra jutott. Először: esetleg albanok a tettesek, ami valószínűtlen, mert Tellini albanbarát volt. De ha ez mégis bebizonyosodnék, úgy az ultimátumot változtatni lehetne még mindig. Másodszor: a görögök bünyösége esetén jóváhagyja az olasz követeléseket. Vagy harmadszor: ha azt is megállapítanák, hogy a gyilkosság okozói hivatalos görög személyek — akkor az ultimátumhoz még kiegészítő szankciókat is csatolnak.

Olaszországot semmi sem riasztja vissza attól, hogy becsületét megvédje és nem tűri, hogy a rajta esett sérelmet népszövetségi vita tárgyává tegyék.

TÖZSDE

Szeptember 7.

Beograd. (Zárlat). London 42875, Paris 52640, Newyork 9435, Genf 1700, Milano 40190, Prága 28050, Berlin 250, Wien 0131, Bukarest 4290, Amsterdam 3730.

A japán katasztrófa.**A „Torontái” tudósítójának távirata.**

London, szept. 7.

Az itteni japán követség tegnap óta ismét érintkezésben van kábelén át Tokióval. Tokióban és Yokohamában most járványok kitörésétől félnék, mert a romok alatt fekvő rengeteg holttest, amelyeket eltakarítani nem lehet, a nagy hőségben oszlásnak indult. A menekültek szerint, attól tartanak, hogy pestis fog kitörni a katasztrófa által sújtott területen.

Az élelmezést már megszervezték, úgy, hogy éhínségtől már nem kell félni. Számos kórházat is berendeztek ugyan már, de a segélyre szoruló ellátatlanok és szenvedők száma még mindig igen nagy.

Róma, szept. 7.

A halottnak vélt De Martino olasz nagykövet táviratozott ma, hogy szerencsésen megmenekült. A Vatikán még nem értesült a japáni apostoli delegátus sorsáról.

London, szept. 7.

A japán kormány jelentése a katasztrófáról csütörtökön Londonba érkezett. A hivatalos jelentés szerint Tokióban mintegy harmincezer ember elveszett és százezer megsérült. A hajléktalanok száma háromszázötvenezer. Az idegen áldozatok száma kevesebb mint hitték. Yokohamában körülbelül száz.

Ujabb hírek megerősítik a katasztrófa nagyságát, de a helyzet lényegesen javult. A Tokióban és a kínai tengeren állomásozó angol hajóraj támogatásával folyik az inségesek ellátása.

A japán tengerészeti arzenál teljesen elpusztult és a gyapotfonók mintegy harminc százaléka megsemmisült.

Egy fináncreggeli Genfben.

Genf, szept. 7.

Zimmermann, a Népszövetség bécsi főmegbízottja, reggelit adott ma, amelyen megjelentek Bethlen, továbbá a Népszövetség pénzügyi és gazdasági bizottságának elnökei és több pénzügyi szakember a Népszövetségből.

Napirenden a betörések**Kifosztottak egy fűszerüzletet.**

Becskerék, szept. 8.

Alig mulott el néhány napja, hogy Novi Becsejen kifosztották Crvenyánszki Milos kereskedő férfinövéraktárát, máris egy újabb betörés tartja izgalomban a községet.

Mint novibecseji tudósítónk jelenti, szeptember negyedikéről ötödikére virradó éjjel eddigé ismeretlen tettesek betörték Bergl Gyula fűszerkereskedő üzletébe és onnan nagy mennyiségű árut vittek el. A betörők az ablakon át hatoltak be az üzletbe, ahol egy-kettőre összeszedték az elvitelre szánt holmit és ugyanazon az uton, amelyen jöttek távoztak a helyiségből. Az ellopott holmi között nagymennyiségű dohány, cigaretta és szalonna van. A kézipénztár nyitva volt s így innen könnyű kézzel kiemelhették a pénzt. A kínálkozó jó alkalmat ki is használták és magukhoz vették a kézikasza tartalmát körülbelül ötszáz dinárt.

Az érzékenyen megkárosított kereskedő feljelentést tett a csendőrségben. Hozzávetőleges számítás szerint Bergl Gyula kára meghaladja a tizezer dinárt.

A görög kormány a gyilkosok nyomában van.**A „Torontái” tudósítójának távirata.**

Róma, szept. 7.

A görög kormány, amint hivatalos helyről jelentik, a gyilkosok nyomában van. Az albán-görög határon két embert tartóztattak le.

Róma, szept. 7.

Az olasz kormány felszólította a görög kormányt, hogy a korfui megszállás költségeinek fedezésére 15 millió lírát fizessen le.

Genf, szept. 7.

A kisentente képviselői az olasz-görög viszályban nem mindenben értenek egyet. Tegnap este két óránál tovább tárgyaltak a francia népszövetségi megbízottal. A francia delegáció időt akar nyerni, hogy a nagyköveti konferenciának alkalmat adjon egy olyan határozat hozatalára, amely a Népszövetséget kikapcsolja; miáltal a legegyszerűbben

intéződik el a népszövetségi tanács illetékességének a kérdése. A franciák egy részről Mussolininek akarnak kedvezni, másrésztől szeretnék a Népszövetséget ez ügyből kikapcsolni, mert ez esetleges precedensül szolgálhatna a Ruhr-ügyben.

Róma, szept. 7.

A Tribuna jelenti Genfből, hogy a Népszövetség késedelmeskedése Olaszországra nézve kedvező, mert közben megerősödik a latin fajok szolidaritása Olaszországgal, köztük Románia is.

Róma, szept. 7.

Politikai körök optimizmussal várják a konfliktus békés elintézését. Valószínű, hogy valamennyi nagyhatalom megérteti Görögországgal, hogy tegyen eleget Olaszország követeléseinek a további bonyodalmak elkerülése miatt.

A fegyházból — a fegyházba.**Három év rablásért.**

Becskerék, szept. 8.

A bűnügyi krónika egyik ismert alakja került tegnap a vádlottak padjára. Milenkov Lázónak hívják, 28 éves, foglalkozás nélküli egyén, nációnáléja mellett az a megjegyzés áll, hogy kilenc évet töltött Kassán a javítóintézetben. A hosszú felügyelet jótékony hatása nem igen fogamzott meg lelkében, mert kiszabadulása után rövidesen ellenkezésbe került a fennálló törvényekkel. A büntetőbírószak hosszabb fegyházbüntetést szabott rája, amit a mitrovicai fegyházban ki is töltött.

Milenkov szabadságát újabb büntettek elkövetésére használta fel. Ez év júniusában a Pasityeva (Tomasovaci) és Knityaninova (Batthyány) utca sarkán megtámadta és kifosztotta Kónya Mihály gyári munkást, aki illuminált állapotban hazafelé tartott. Milenkov ravasz módon járt el tettének keresztülvitelénél. Melléje szegődött és önként vállalkozott arra, hogy hazakíséri. Az uton folyton azt hangoztatta, hogy ha esetleg kirabolnák, ne gyanusítsa őt. Amikor a kérdéses sarokra értek, a sötétben az alkalmas pillanatot kihasználva, nekiugrott és nagy erővel leteperte a földre. A következő másodpercben már a zsebében volt Kónya Mihály pénztárcája.

Milenkov lelkiismeretét a rabláson kívül több betöréssel is terheli. A cukorgyárban több tisztviselő lakásába behatolt és különféle ruhaneműket és más értéktárgyakat emelt el.

A becskeréki törvényszék büntető tanácsa Bunyivó dr. törvényszéki bíró elnöklete alatt tegnap tárgyalta a bűnügyet. *Milenkovot rablás és többrendbeli betöréses lopásban találta bűnösnek a bíróság s ezért a súlyosbító körülmények figyelembevételével, három évi fegyházra ítélte.* A hivatalból kirendelt védő és Maximovity Szvetiszláv kir. ügyész, a vád képviselője megnyugodott az ítéletben így a büntetőtanács határozata jogerőre emelkedett.

* **Ma szombaton, szeptember 8-án a „Lyra” dalegyület szüreti mulatsága a kaszinóban.**

Halálos végű kocsikázás.**Szerencsétlenség az itebj-jarkováci országúton.****A „Torontái” tudósítójától.**

Becskerék, szept. 8.

Tegnap délelőtt halálos kimenetelű szerencsétlenség történt a Srpski Itebej és Jarkovac közötti országúton.

Todorov Ilija 73 éves jómódu jarkováci földmives tegnap reggel Srpski Itebejen járt, ahol hat métermázsá burgonyát vásárolt. A községben találkozott egyik szomszédasszonyával Gyurity Szavetával, akit felvett a kocsijára. A súlyosan megterhelte a kocsival délben Jarkovac felé igyekezett, alig jutott el azonban néhány kilométerre kiindulási helyétől, amikor a lovak megbokrosodtak és magukkal rántották a szekeret. Todorov elkeseredetten húzta vissza a gyeplőt, a lovakkal azonban semmiképpen sem tudott megbirkózni. Egy fordulónál felfordult a kocsis és maga alá temette a szerencsétlen földbirtokost. *Todorovot holtan húzták ki a súlyos rakomány alól.* Gyurity Szavetának, Todorov utitársának kisebb horzsolásokon és ütődéseken kívül *komolyabb baja nem esett.*

A bánsági kath. egyházközségek felülvizsgálata.**Az apostoli adminisztrátor körútja.****A „Torontái” tudósítójától.**

Becskerék, szept. 8.

Rodics P. Rafael apostoli adminisztrátor a napokban kezdi meg a szokásos canonica visitatio-t. Az adminisztrátor az egyházközségek felülvizsgálatát a következő sorrendben végzi:

Rudolfsgnád szeptember 10., Perlezen 12., Oponon 14., Glogonjon 16., Jabukán 18., Starcsevón 20., Ivanovón 22., Omoljicán 23., Bresztovácón 25., Plosicon 27., Szkorenovácón 29., Kovinban október hó 1-én, Karlsdorfon 3., Vrsacon 5. és végül Mariolanán 7-én lesz a vizsgálat.

HIREK

A községek együtt ünnepeltek a városokkal. A csütörtöki országos nagy ünnepet a bánsági községek kivétel nélkül megünnepezték. Így többek között Novo Selon (Ujváron) már a délelőtti órákban kitűzték minden házra a nemzetiszínű lobogót, hogy ezzel is dokumentálják a lakosságot ért nagy örömet. Este kivilágították az összes ablakokat, a falu minden utcája fényárban uszott. A tüzoltóság teljes díszben zeneszóval vonult végig a községen. Este a vendéglőben táncmulatság volt a trónörökös tiszteletére.

Kinevezés. Sztaity Milorádót Perleze segédjegyzőnek nevezték ki.

A zsidók ujeve 5684. Hétfőn este kezdődik a zsidók ujévi ünnepe, amikor az istentiszteletet sorrendje a következőképpen van megállapítva: Első nap: Esti ima, kezdete hétfő este 1/47 órakor reggeli ima, kedd reggel 6 órakor, a tóra kivétele 1/49. hitszónoklat 1/210, a sófar harsonása 1/411, muszáfima 1/211 és a délutáni ima 1/24 órakor. — Második nap: Esti ima, kedd este 1/47 órakor, reggeli ima, szerdán 6, a tóra kivétele 1/29, a sófar harsonása 1/210, muszáfima 3/410 órai kezdettel.

Gyógyszerészkongresszus Vrsacon.

A vajdasági gyógyszerészek szövetsége elhatározta, hogy október elsején, Vrsacon évi kongresszust tart, amelyen nemcsak a vajdasági, de az ország nagyobb városainak gyógyszerészei is meg fognak jelenni. A kongresszuson a szövetség ügyein kívül tudományos előadásokat is fognak tartani és megválasztják az egyesület új vezetőségét is. A gyógyszerészkongresszust a vrsaci szenátóriumban tartják meg, amely erre a célra átengedi a résztvevőknek összes helyiségét. A kongresszussal kapcsolatban külön gyógyszerészkonferenciát is rendeznek azok a gyárak és cégek, amelyek a palicsi orvostkongresszuson fogják áruikat kiállítani.

A református templomban szeptember 9-én az istentisztelet nem lesz megtartva.

Vakmerő betörés Jankov Moston.

Vakmerő betörés történt tegnap Jankov Moston (Jankahidon). Eddig ismeretlen tettesek az ablakot betörve behatoltak özv. Nisztov Szavete lakásába, ahonnan háromezerháromszáz és ötven dinár készpénzt, három arany- és hetvennyolc ezüst dukátot és különféle ruhaneműt vittek el. Nisztovné kára meghaladja a tizenháromezer dinárt. A vizsgálat nagy apparátussal megindult.

Mesterovity Iván balesete.

Zagrebből jelentik: Mesterovity Iván, a híres horvát szobrász tegnap műtermének üvegtetejéről el akarta hessegetni a fecskéket. Testének súlya alatt eltört az üvegtető és így a művész hét méteres magasságból a szobájába zuhant. Az esés oly szerencsétlenül történt, hogy a jobb kezét eltörte.

Képkiallítás a kaszinóban Lazecsnikov Sándor, a pétervári akadémia tagja szeptember hó 12-től 16-ig bezárólag képkiallítást rendez a kaszinóban. A kiállítás délelőtt 9 órától 1 óráig és délután 3-6-ig lesz nyitva. Szeptember 14-én táncmulatságot rendez a festőművész, amely este 9 órakor kezdődik. — A művész kvalitásait ismerve, mind okunk kétekedni abban, hogy e a képkiallítása is a teljes siker jegyében fog lefolyni.

A nemszláv evangélikusok nagygyűlése. Novi Becsejéről jelentik: A nemszláv evangélikusok szeptember 5-én gyűlést tartottak Novi Becsejen. Az értekezleten az összes nemszláv evangélikus egyházak kiküldöttjei résztvettek.

A budapesti főiskolai menzák válsága. Az egységes párt alelnöke és a kultuszminiszteri megbízottak több egyetemi tanár részvételével tegnap értekezletet tartottak, amelyen a főiskolák jóléti intézményeinek nehéz helyzetével foglalkoztak. A kultuszminiszter kijelentette, hogy rövid uton kétszázötven millió korona gyorssegélyt utal ki és a jövő évi költségvetésben ezernégyszáz millió koronát irányoz elő. Azonkívül a kormány megengedi, hogy országos gyűjtési akciót indítsanak és a főispánokat felszólítja, hogy egységes gabonagyűjtési akciót létesítsenek.

Egyes emberek

tülekednek, marakodnak és a szélsőes szerencse szárnyán repülve nagyzási mániába esnek. Nagy hatalmi egységbe tömörült embercsoportok világalmai ábrándokat szönek és erejük tudatában öntelten biráskodnak elevenek és holtak fölött. Aztán megmozdulnak az elemek és minden emberi nagyság, minden emberi nagyszerűség összeomlik. Megmozdul a föld és az ember visszasüllyed abba a törpe ségbe, ahonnan csak részeg fantáziája emelte ki és tette meg a természet urává. Japán szellemileg, pénzügyileg, katonailag egyik legféltelmesebb nagyhatalma a földgömbnek. Kelet Angliája Száz évvel kevesebb idő alatt a fejlődés olyan szédületes ösvényeit futotta be, hogy ma már a kultura élén álló reprezentáns népekkel egy sorban áll. De megmozdul a föld, megmozdul a tenger és Japánra oly katasztrófa sújtott le, amely fájdalmasabb a legvéresebb vesztett háborúnál is. Dróttalan táviró, páncélos hadihajók büszke sokasága, repülőgépek imponáló tömege, egyetemi tudósok nagy felkészültsége nem hárihatta el a katasztrófát; és nem hárihatta volna el akkor sem, ha látnokok előre megjósolták volna az inferno közeledését. Az ember még mindig nem ura a földnek, csak egy hitvány kis élősdije, amely ellesi ura titkait és a maga javára értékesíti. Ahol a természet megszólal a maga nagyszerűségében, ott az ember eltöpreng és szálnalmas, groteszk kis féreggé lesz — éppen úgy mint a végtelen nagy világba kivett parányi hangya vagy más ilyen jelentéktelen kis állat, amelynek az ember fölött azonban az a nagy előnye van, hogy nem hiszi saját magát a mindenség közepének, amely körül minden forog.

Herzog hangverseny 9-én este. Jegyek az Orientnél.

A velikibecskerekai sakkör által rendezendő versenyre jelentkezni Turinszki egyesületi titkárnál lehet minden kedden, pénteken, szombaton és vasárnap d. u. 2—3 órákor, szeptember 20-ig bezárólag. Az első három díj nyertese oklevelet is kap, mely feljogosít az országos versenyeken való részvételre. A versenyre minden helybeli játékos benevezhet.

Az idő felőrölte idegeit. Popov Milivoj 42 éves nyugalmazott csendőrszázadoson, aki hosszú ideig súlyos ideghajban szenvedett, tegnap délelőtt az elmebetegség tünetei mutatkoztak. Az egészségügyi hatóság a szerencsétlen sorsú uriembert a novokanijzjai elmeegógyintézetbe szállította.

Motordefektus miatt leszállott Beeskereken egy személyszállító repülőgép.

Hetven kilométeres ut elromlott gépezettel.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, szept. 8.

A Franco—Roumain léghajózási társaság Pancevo és Budapest között közlekedő személyszállító repülőgépe tegnap délután öt óra tájban a menetrend szerinti időben ért Beeskerek fölé. Beeskereket északról éri el az aeroplán és gyorsított sebességben szokott a város felett elhaladni. Tegnap délután is feltűnt Beeskerek felett a hatalmas gépmadár, szokásától eltérőleg azonban széles kört írt le, majd a város határában spirális ereszkedéssel leszállt a földre.

A leereszkedés délután öt órákor történt. Az aeroplán előbb nagyobb magasságot vett, majd elálltva a motort, széles köröket rajzolva, szabályszerűen leereszkedett. A gép a róm. kath. temető mögött érte el a földet, ahol minden baj nélkül megállt.

A repülőgépen a pilótán kívül senki sem utazott. A csodás véletlen folytán ugyanaz az aviatikus volt, aki a „Torontál” munkatársával az emlékezetes huszonnégy órás repülőutat megtette s aki legutóbb a sűrű esőfelhők miatt kénytelen volt Beeskerek mögött leszállani. Roger Thuau, az aeroplán vezetője kérélmünkre részletesen informált a leszállás okáról.

Herzog hangverseny 9-én este. Jegyek az Orientnél.

Artatlanul a fogházban cím alatt megírtuk, hogy P. S. novibecseji kereskedőt, akit erőszakos nemi közösülés büntette címén letartóztattak, tegnap szabadlábra helyezték, mert bebizonyosodott, hogy a vád alapját képező bűncselekményt nem követte el. A kérdéses hírt P. S. kérelmére tettük közzé, az ő bemondása alapján. A királyi ügyészség most velünk azt közli, hogy P. S. kereskedőt a vádtanács határozata alapján ugyan szabadlábra helyezték, az eljárást azonban nem szüntették be ellene, hanem tovább folytatják.

Herzog hangverseny 9-én este. Jegyek az Orientnél.

A Munkások Rokkant- és Nyugdíj-egylete velikibecskerekai 88. számú fiókja szeptember 9-én, vasárnap délután 3 órákor tartja évi rendes közgyűlést a Klub-kávéház külön termében.

Seiraikezés az adai földművesiskolába. Az adai alsó földművesiskolában rövidesen megkezdődik a tanítás. Jelentkezési határidő szeptember 15-ike.

Bélyeggyűjteményeket megvételre keresek. Értekezni a „Torontál” szerkesztőségében lehet délelőtt 9 és 10 óra között.

A Slavija Sportegylet szept. 15-én rendez a Kaszinó összes termeiben egy zártkörű szüreti mulatságot, melyre a meghívók már szétküldettek, férfiakra a meghívó nem kötelező.

Táncvendégestély a Koronában. Vasárnap vendégestély a Koronaszálló ujonnan átalakított tánctermében. Délután öt órai kezdettel diákok részére, este nyolc órákor pedig a felnőttek számára. A napokban Mrksity Kariton táncban új táncanfolyamot nyit. Bővebbet a „Torontál” és falragaszok útján.

Nikkelezni, galvanizálni Krausz-nál. Veliki Beeskerek. Telefon 629.

— Reggel hét órákor indultam el Pancevó felé Budapestre — mondotta — ahová a menetrend szerinti időben, pontosan megérkeztem. Délután négy óra előtt néhány perccel hagytam el a mátyásföldi repülőtelepet, hogy visszatérjek Pancevo felé. Utasom sem odamenet, sem visszajövet nem volt s csak postát szállítottam Szeged alatt valamivel, körülbelül hatvan kilométerre Beeskerektől motordefektus ért. Kis köz ségben nem akartam leszállani, mert félttem, hogy olyan helyre akadok, hogy esetleg nem talállok telefont vagy vasutat, inkább tartottam tehát a gépet Beeskerekig. A hetvenkilométeres ut, amelyet a defektus dacára minden baj nélkül megtettem fényes bizonyosága a repülőgépen való utazás biztonságának. Beeskerek felé érve, szabályszerű leereszkedést végeztem s — most — mondotta mosolyogva, itt vagyok monsieur, hogy újra üdvözöljem. Ma reggelre megérkeztek a szerelők, akik kijavítják a szépséghibát és előreláthatólag még a délután újra az én világomban, a levegőben járok, hogy megtegyem a hátralévő tízperces utat — Pancevoig.

Koszorúmegváltás. Potwen György Szücs Miklós elhalálása alkalmából koszorúmegváltás címén 100 dínárt adományozott lapunk útján a róm. kath. árvaháznak.

Ma szombaton, szeptember 8-án a „Lyra” dalegyület szüreti mulatsága a kaszinóban.

Weiterschán festékaruház ajánlja legjobb minőségben: fakátrány, Karbolineum, kőszénkátrány, Carnid, tengerifü, dextrin, vizüveg, szalmiaksó, bécsi lakkok kémiai festék, tubusfesték, ablaklit, asztalos csontenyv, orosznyv, Scheilang (osuge, rubin, baruse), padlófestékek, padló-pasta, parafin, cerazin, ecsetárúk, szobafestőminták stb.

Átutalások, hitellevelek és csekkek az összes bel- és külföldi piacokra, valamint **valutabiztosítások** árukvitelre kaphatók — a beogradi pénzügyminisztérium felhatalmazása alapján — a **Szerb Szövetkezeti Bank R.-T. fiókjánál** (Srpska Zadrúzna Banka D. D.), Veliki Beeskerek. — Telefon 43 és 47.

Tánciskolai jelentés. A második feltánckurzusra beiratkozni lehet esténként a kaszinóban. Vasárnap, e hó 9-én délután 3-tól 6 óráig vendégtáncdélután és este 8¹/₂-től 12 óráig vendégtáncot a kaszinóban. Tisztelettel **Butor Karoly**, okleveles táncitanító. 1663

Átutalásokat és csekkiírásokat — a fennálló miniszteri rendeletek értelmében — **Wien, Prága, Budapest, Berlin Temesvár** valamint a többi összes külföldi piacokra, továbbá exportőrök részére **valutabiztosításokat** legjutányosabban eszközöl a **Nagybeeskerek Takarékpénztár**, Veliki Beeskerek, Koronaszálló épület. Telefon: Pénztár 16. Vezérigazgató 52.

Mi az a sárga veszedelem?

A Csendes-óceán szigetországának egy részét a földrengés tönkretette, virágzó városait lerombolta, úgyszólván elsöpörte a föld színéről. Az európai kulturnépek a háboru óta eltompult lelkiismerete is megvonaglik a pusztulás láttára és részvétellel tekint a szigetország sorsverte népeire, egyben azonban figyelme is újra Japánország felé terelődött, amelynek népe erős akarattal kapcsolódott bele az európai kultúrába.

A japán nép a Csendes-óceán néhány szigetét lakja, amelynek főrészei: Jesszo, Hondo, Szikoku és Kjusiu. Területe 417.422 km² és 62 millió ember lakja. Az ország területén nagyon sok vulkán van, amelyek nagyrésze már nem működés, lakossága, bár nem eredetű mint a kínai, kulturviszonyaira mégis a kínai nép volt legnagyobb befolyással és úgy vallása, mint kultúrája hasonló volt a kínaihoz, amely egy megkövesült, fejlődésre nem képes társadalom képét mutatta. Az európai kultúrát ezeknek a szigeteknek a népe áhitotta leginkább és az 1867-iki polgárháborút hosszú évtizedes lázongások előzték meg, amelyekben összecsaptak az ujtás, a modernizálás felé hajló polgárelmek és az ország régi nemességének összes erői.

A hűbérrendszert az 1867-iki forradalom erőszakosan megbuktatta és helyébe az alkotmányos császárság került, teljesen európai mintára, mely időtől kezdve csodás gyorsasággal fogadta be az európai kultura összes adásait és összes hibáit. A japánok az utolsó évtizedekben tömegesen keresték fel az európai egyetemeket, küönösen azonban sokan a technológiai intézeteket, még többen a német katonai főiskolákat, amelyekből elsőrendű katonák kerültek ki és ennek köszönhető mindenekelőtt a japán nép, hogy 1894-ben olyan fényes győzelmet arattak az orosz kolosszus fölött.

Az 1867-iki nagy politikai forradalom következményei természetesen kihatottak a szigetország népeinek társadalmi viszonyaira és gazdasági berendezkedéseire is. Az európai kultura a modern kapitalizmus kulturája és ennek folytán társadalmilag és gazdaságilag is ugyanazon történelmi jelenségeket ériette ott, amelyeket Európában is előidézt, amelynek egyik legvilágosabbán látható jelensége a tőkeakkumulációja és az ezzel járó pauperizációja a nagy néptömegeknek, amely viszont a tömegek nagy részét a nemzetközi szocialista mozgalom karjaiba kergette.

Az európai kapitalizmus és kultúrájának bevonulása a távoli szigetországba erős hatást gyakorolt az európai államokra. Amerika, de az európai államok is preventív intézkedéseket tettek az európai gazdasági életet veszélyeztető „sárga veszedelem” ellen, amely különösen a világháboru minden kultúrát veszélyeztető katasztrófája idejében vált végzetesen veszedelmessé.

Japán európai műveltségű és faji öntudatra ébredt politikusai párját ritkító ügyességgel használták fel az európai nemzetek között kitört viszálykodást, amely territóliás enged-

Filc-, diófin-pán-kalapok érkeztek!

Ruhák, Jumperek és bluzokban nagy választék

Filckalapvasalást és kalapalkítást jutányos árban vállal

ASZLÁNYI JULIA

kalap- és nődivatterme

Nemanjina (Jenő herceg) u., Tunner-ház.

mények mellett óriási gazdasági előnyöket is biztosított a szigetországnak és Oroszország felől is óriási területekkel biztosította országának nyugodt politikai és gazdasági fejlődését és függetlenségét.

A kis japán nép ma már a modern Európa kulturáját, annak előnyeit élvezi, de veszélyeztetni társadalmát és berendezkedéseit a modern kultúra velejárója, az „osztályharc” is, amely annál veszedelemesebb méreteken halad előre, miután a japán törvényhozás a tömegek érdekeit semmiféle szociális intézkedésekkel nem védelmezi, aminek következménye a társadalmi ellentétek véres forradalmakban való kirobbanása lesz.

A „sárga veszedelem” akuttá válik, ha a japán politikai rendszer maga alá gyűri a 300 milliónyi kínai birodalom nemzeti öntudatra még nem ébredt népét, fölírzza azt sok ezeréves lethargijából és annak mérhetetlen erejét szolgálatába kényszeríti. Akkor a meglévő európai válságok mellett egy másik veszedelem: a „sárga veszedelem”, — a faji harcok veszedelem veszélyeztetni majd Európa népeit.

Uj napilapok és ujság-alapítási tervek Budapesten.

Egy kis seregszemle a magyarországi lapok felett. — Kik a konstruktívek és kik a destruktívek?

A példátlanul rossz gazdasági helyzet természetesen a magyar lapokat is sújtja. A nyomdai, valamint papírárak állandóan emelkednek, a postatarifa szinte hónapról-hónapra drágul, a szerkesztőségi és kiadóhivatali budgetek is mind nagyobbak lesznek. Mindazonáltal egyre újabb és újabb napilapok jelennek meg Budapesten és mivel Magyarországon sohasem olvastak oly sok ujságot, mint mostan, az új lapok is megtalálják számításaikat. Így a néhány hónap előtt megindult „Tözsdei Hírlap” ma Magyarország legolvasottabb és legnépszerűbb délutáni lapjai közé tartozik. A délutáni lapok száma szeptember közepén ismét szaporodni fog eggyel. Rassay Károly ugyanis szeptember 15-én „Esti Kurir” címen megindítja régen tervezett napilapját. Az „Esti Kurir” főszerkesztője Rassay Károly, felelős szerkesztő pedig Boros László dr., a „Világ” politikai rovatvezetője lesz. Egy új reggeli lappal is gyarapodni fog legközelebb a bu-

dapesti sajtó. Lázár Miklós ugyanis „A Reggel” című hétfői lapját szeptember végén napilappá alakítja át. Szakács Andor, a néhai „Virradat” alapítója is új napilapot tervez, neki azonban eddig a szükséges tőkét nem sikerült összehozni. Ujságírói körökben arról is beszélnek, hogy feltámad a másfél év előtt megszünt „A Nap”, a feledhetetlen emlékü Braun Sándor lapja is. Erről azonban eddig még semmiféle konkrétumot nem lehet hallani. Ezzel szemben néhány nap múlva „Ma Este” címen új színházi és művészeti ujság indul meg. Az új lapalakulások és tervek ismertetése kapcsán a „Torontal” budapesti tudósítója érdekessé teszi a magyarországi sajtót röviden ismertetni, mivel az átállások olvasói immár évek óta el vannak vágva a pesti lapoktól.

Budapesten ma több lap jelenik meg, mint a háború alatt és háború előtt. Ez a budapesti sajtó két részre osztható. Ugynevezett konstruktív és destruktív lapokra. Az előbbi csoportba azok tartoznak, amelyeknek iránya és politikája kimondottan keresztény. Vegyük elő ezeket a lapokat. A legjobb és legérdekesebb szerkesztői napilap ebben a csoportban a „Magyarság”, amelyet Milotay István szerkeszt. A „Magyarság” a legitimista érzelmi keresztény politikuskoknak, Andrassy Gyula grófnak és társainak orgánuma. Bangha páter reggeli lapja, a „Nemzeti Ujság” Thury Béla és Tóth László szerkesztésében jelenik meg és mérsékelt keresztény és legitimista politikát üz. Valamivel harciasabb délutáni testvérlapja, az „Uj Nemzedék”, amelynek vezércikkeit olykor maga Bangha páter írja. Gömbös, Wolff és a szélsőséges fajvédők szolgálatában állanak a „Szózat”, amelyet Zsilinszky Endre szerkeszt és „A Nép”, amely Bénérd Ágost és Anka János szerkesztésében jelenik meg. A „Szózat” és „A Nép” vezérpublicistái Kenedy Géza, Kádár Lehel, Lendvay István, Budaváry László, Dánér Béla és — olykor-olykor — Prohászka Ottokár püspök is. Ugyancsak radikális jobboldali politikát követ az „Uj Lap” is, amelynek irányát esetrelétre a katolikus népszövetség vezérei, Hindy Zoltán és Zsembery István volt képviselő szabják meg. A keresztény lapok közé sorozható az „Uj Barázda” is, amely a kormánytámogató kisczadacsoprot, az ugynevezett Schadl-frakció hivata-

los lapja. Ezekből a lapokból áll az ugynevezett konstruktív sajtó. Természetesen egy esomó hetilap és folyóirat is hasonló programmal jelenik meg, jelen tudósításunk azonban tisztán a napilapokra szorítkozik.

Mielőtt a második csoportra, az ugynevezett destruktív lapokra térnénk át, meg kell emlékeznünk egy felemás napilapról, amely nem tartozik az első csoportba, de nem sorozható a destruktívok közé sem. Ez a lap a „8 Ora” Ujság”, amely ugyan nem üz keresztény politikát, de hivatalos lapja Bethlen István gróf miniszterelnöknek és a jelenleg kormányzó egységes-pártnak. A „8 Ora” Ujság”-ot sokan a régi munkapárt restaurációjának előharcosaként tekintik. Tény az, hogy Nádányi Emil lapja sorra megszólaltatja a régi munkapárt politikusait és a Tisza-kultusz buzgó ápolóját.

A destruktív csoportba tartoznak mindazok a lapok, amelyek nem állanak a keresztény pártok és a jelenlegi kurzus szolgálatában. Természetesen ez a destruktív csoport is különböző pártállású lapokat foglal magában. A „Világ”, Purjesz Lajos és Feleky Géza dr. lapja a legradikálisabb oktobrista politikát hirdeti. A baloldali képviselők közül a „Világ”-ba írják cikkeiket Ruppert Rezső, Rainprecht Antal és Hegymegi-Kis Pál. A „Világ” sokszor radikálisabb, mint a szociáldemokrata „Népszava”, melyet Vanczák János és Várnay Dániel képviselők szerkesztenek elég mérsékelt szellemben. Miklós Andor három lapja, a „Pesti Napló”, „Az Est” és a „Magyarország” az utóbbi hetekben erősen közeledtek Bethlen miniszterelnökhöz, azonban még mindig liberális ellenzéki politikát folytatnak. Kóbor Tamás lapja, „Az Ujság” a liberális legitimisták szolgálatában áll. Mérsékelt liberális programot hirdetnek a Légrády-lapok, a „Pesti Hírlap” és a délben megjelenő „Magyar Hírlap” is. Fodor Oszkár új napilapja, a „Tözsdei Hírlap” ugyan nemcsak tözsdevel és közgazdasággal foglalkozik, habár főcélja ez, azonban a politikai eseményeket kritika nélkül, legfeljebb nemzetgazdasági szempontból bírálva regisztrálja. Mindazonáltal a „Tözsdei Hírlap” is a destruktív táborba sorolható, mivel nem tartozik a keresztény lapok közé. Destruktív lett azonban Rákosi Jenő lapja, a „Budapesti Hírlap” is, amelyet az események balra sodortak. Rákosi ma a kurzus egyik legkiméletlenebb

és legfélelmetesebb ostromozója. A liberális lapok sorába tartozik a „Friss Ujság” is, amely ma a főváros egyetlen néplapja. Mivel a jövő hónapban már megjelennek, meg kell említeni a liberális lapok sorában a Rassay-féle „Esti Kurir”-t és a napilappá átalakuló „A Reggel”-t is.

Ezek lennének Budapest magyar nyelvű napilapjai. Ezekon kívül meg kell emlékezni a német nyelvű napi sajtóról is. A naponta kétszer megjelenő „Pester Lloyd” külpolitikailag ugyan ma is a kormány szócsové, belpolitikai szempontból azonban a destruktív lapok közé sorolható, épp úgy, mint a „Neues Pester Journal”, amely szintén a liberális legitizmust hirdeti. Az ellenzéki liberális lapok közé tartozott tavaly a „Neues Politisches Volksblatt” is, jelenleg azonban a kormány szolgálatában áll. Az idegen nyelvű budapesti napilapok számát a francia „l'Echo Danube” egészíti ki.

A hétfői lapok kivétel nélkül az ugynevezett destruktív csoportba sorolhatók. Négy hétfői lap jelenik meg Budapesten, ezek a jövő hónapban napilappá átalakuló „A Reggel”, a „Hétfői Uj Hírek”, a „Hétfői Napló” és a „Hétfői Hírlap”.

A vidéki sajtóval már hamarabb lehet végezni. A régi nagy vidéki napilapok közül a legtöbbben megszűntek, csak néhány nagyobb városban jelennek meg olyan napilapok, amelyek versenyképesek a budapesti lapokkal. A magyar vidék legnagyobb napilapja a miskolci „Reggeli Hírlap”, amely Fazekas Sámuel szerkesztésében jelenik meg, körülbelül hasonló programmal, mint a budapesti „Világ”. Miskolc többi napilapjai közül megemlítsük még a „Miskolci Napló” is, amely azonban jóval jelentéktlenebb orgánum, mint a „Reggeli Hírlap”, amelynek munkatársai a legelőkelőbb magyar publicisták sorából rekrutálódnak. Debrecenben két lapot kell megemlíteni a város öt napilapja közül, ezek a „Debreceni Független Ujság” és az „Egyetértés”, amelynek mindketten a kálmista Róma pápájának, Baltazar püspöknek politikáját hirdetik. A szegedi lapok közül csak a „Szeged”-nek van nagyobb jelentősége. A dunántúli napilapok közül a szombathelyi „Vasvármegye”, Lingauer Albin keresztény legitimista napilapja tarthat számot a megemlítsük. A többi vidéki lapok annyira

• Pénzt visszazakap! •

1923 szeptember hónap

1 nap ingyen árusítok!

Mindenki, aki e hónapban rőfösárut vásárolt

Trebić Gavoslav, a „Kék golyóhoz”

cégnél Vel. Becskerek, Aleksandrova (Fő) utca, tegye el a vásárlás alkalmával kapott jegyzéket. — Hogy melyik napon történik az ingyen árusítás, azt csak szeptember hó 30-án közlöm e lapban. — Minden detailban vásárló vevőimnek, aki ezen hónapban nálam rőfösárut vásárolt az általam meghatározott napon, visszafizetem a teljes összeget, amit a vásárlás alkalmával fizetett.

Ezen szokatlan kedvezmény mögött nincs semminemű hátsógondolat. Csupán viszonzni akarom vevőimnek azt a szives támogatását, amellyel engem eddig megtiszteltek.

1579

helyi érdekűek és olyan fejletlenek, hogy nem is jöhetnek komolyabb számba. Az utódállamok nagy magyar napilapjai mellett, amelyek a budapesti lapok nivójával versenyeznek, a magyarországi vidéki lapok túlnyomó része teljesen eltörpül.

Sport

Európa evező bajnoksága. Vasárnap folyt le Európa evező bajnoksága Comóban. 1. Svájc. 2. Hollandia. 3. Magyarország.

Lengyelország—Románia válogatott mérkőzés 1:1. A mérkőzés Varsóban folyt le

Szombati program. Fél 5 órakor Borac—Zseljeznicar kombinált Slavija. Előzőleg Kadima I. b)—Slavija I. b).

Vasárnap a Schwäbische és Borac csapatai mérkőznek. Előzőleg az A) csapatok játszanak.

Ügyes
irodista kisasszonyt
kezdőt, szerb-magyar nyelvtudással keresünk. Írásbeli ajánlatokat „Ügyes” jellegre a Torontál kiadóhivatalához kell címezni.

3 fajtisza
fehér spitzkutya
eladó Kalvinszka (Kalvin) u. 10 sz. a. Megtekinthetők d. u. 4 és 6 óra között

ÉRTESETÉS!
Van szerencsénk a nagyérdemű köz. éget értesíteni, hogy műhelyünket magányosítottuk, miért is **MÁZOLÁST, CÍMFESTÉST** is vállalunk, továbbá **szobafestéshez a legmodernebb választékkal rendelkezünk.** Nagyobb vidéki munkát is vállalunk és mindenkor a legelősebb napiáron eszközöljük.
Eck Testvérek V. Becskerek, Geteova (Német) utca 134. szám

Elcserélném
Hódmező-Vásárhelyen levő kis családi házat Veliki Becskerek vagy környékén egy hasonlóért. 1578
Cím a Torontál kiadóhivatalában.

Két hetes
gépriselyőtanfolyamra
jelentkezhetni.
Bővebb felvilágosítás kapható Melencei utca 7., az udvarban balra.

Használt, de jó állapotban lévő magyar nyelvű
gimnáziumi tankönyvek
eladók.
Cím a kiadóhivatalban.

Valódi szegedi paprika
kapható 5, 10, 20 és 50 kg-os plombirozott zsákokban 299
Vesica Emilnél Soboticán, Stosova u. 3.
Állandóan nagy mennyiség raktáron.

Szép és tiszta 1638
TÜKRÖK
csak az
„ALBA” tükörgyárban
Novi Sad, Kamenicka ul. 15.
kapható.
Rézszponnik és régi tükrök javítása.

M. Reza és Tarsa műszaki iroda és kereskedés
Veliki Becskerek, Szerlityeva 2.
villamos lámpái a legjobbak. Kevés áram — erős fény. Zseblámpa, Metallum-elem, gyújtó, gyújtókövek nagy raktára. 827
Eladás nagyban és kicsinyben.

Motórhajó közlekedik
mindennap Stari Becsej és Turski Becsej között. Bácska és Bánát vonataihoz a legjobb összekötés
Indul:
Stari Becsejről 5. 9¹/₂, 12¹/₂, 17 órakor.
Turski Becsejről 6. 10¹/₂, 13¹/₄, 18 órakor.

Két szoba, előszoba, konyha és mellékhelyiségekből álló
ház eladó
a II. kültelek, 79. sz. alatt, a Vojvodina-malom során. Vétel esetén azonnal beköltözhető.
Bővebbet: **FARKAS ISTVÁNNAL** Ujvári-féle téglagyár mellett. 1545

A kiadóhivatal telefonja — 21.
A szerkesztőség telefonja 281.

Elsőrendű válogatott hosszufajta tartós
rózsaburgonya
métermázsánként 175 dinárért kapható — vagonfételekben is — míg a készlet tart 1661
GERGELY SAMU fatelepen. Telefon 246.

GROZIT
KÉNYES ASZPALT
KÖZLEKEDÉSEK
BŐRFEDELLEMEZ
ERŐS
TARTÓS
VIHARTÁLLÓ
CSAK EZEN EMBREVEL
ELÁTOTT FÉRFIEKET FOGADJON EL!
GYÁRTJA: BELGRÁD
ASZTAL ÉS KÁTRÁNY VEGETEREMEK GYÁRA

A legelősebb
női kalapbeszerzési forrás.
Fehér, színes filz, nyulszőr és mindenféle színben. Pán, dítin modellkalapok Javitást és átalakítást bécsi és párisi modellek után. Fehér kalapot tisztítunk.
Tanulóleányok felvételnek
DRAGAN TESTVÉREK kalapgyárában
Car Dusanova (Váraljai) utca 38. 1632

Gladys Danica
LEGKEDVELTEBB
CIPŐKRÉMEK!
GYÁRTJA:
„SLAVIA” TVORNICA
KEMIČKI PROIZVODA
D. D ZAGREB, Illica 213. 887

Egy kitünő gyártmányu alig használt
pedálos cimbalom eladó.
Várkonyi Lózsafné, Sokolski kelj 4. sz. 1636

Bőrfedellemez. Erős! Tartós! Vihartálló!
Gyártja: Beogradi Asphalt és Kátrány Vegytermékek Gyár, Beograd. Sürögöncim: Grozit Vuka Karadžića 6. — Telefon: 27—20.
Csak az a valódi Grozit bőrfedellemez, melynek tetemesen ezen címkével vannak ellátva! Utánaot ne fogadjon el! — Gyártmányai: Asphalt és kátránylemez, asphalt szigetelőlemez, kőszénkátrány, faement, karbolineum, kőszénkátrány-szurok, bitumen, asphalt mastix fedéltak stb., stb. 1654

Ia minőségű, finoman őrölt nagy darabos **KŐSÓ** állandóan raktáron és bármily mennyiségben kapható sórlételepemen Zseljeznicski red (Német-vég sor) 10/11. szám és főkraktárban: Obiljityeva (Zapolya) utca
ZSARKO GRUJIN SÓMALMA
Vel. Becskerek, Zseljeznicski red (Német-vég sor).
Eladás csak nagyban. 1653

Szőlőtaposó zsákok zsinégből!
szilva-, sós-, lisztes-, gabonás-, komlós-zsákok, jutából, egyéb minden fajta új és használt zsákok, Messianok. Kocsi- és vagonrakaró **ponyvák** minden méretben rendelkezésre azonnal elkészíttetnek.
Zsinegek minden minőségben és vastagságban a legjutányosabban beszerezhetők: 58

Avram Schiff
zsák- és zsinégnagykereskedőnél. Zsák- és ponyvakölcsönző. Központ: Novi Sad, Futaki-ut 4. Telefon: 403. Sürögöncim „Jutesif”. Beograd, Kraljevića Marka 7. Telefon: 29—25. Sürögöncim: „Kanapia”. Kérjen ajánlatot! Fiókok: Zagreb, Bécs, Budapest

Elköltözés miatt
sürgősen eladó Pancsován, a Korzó központjában, jóforgalmu fűszer- és csemegeüzlet Egyedülálló. Bármikor átvehető. Továbbá butorok és férfiruhák. Felvilágosítást ad J. Solti, Vojvode Mišić ulica broj 4 Pancsova. Közvetítők díjazva. 1651

Üveges segéd
állandó állásba felvétetik
Benó Dózsa
1650 üvegkereskedőnél
Vel. Becskerek, a nagyhid mellett.

Eladó f. hó 13-ig elköltözés miatt egy teljesen új (elegáns) állapotban levő
fiaker
1648 Bővebbet a kiadóhivatal

Disznósirt
minden mennyiségben vesz
1642
Ignatz Wehner, Vel. Becskerek.

Eladó ház
szabad kézből
két szoba, konyha és mosókamrával. Vétel esetén azonnal beköltözhető.
Bővebbet a tulajdonosnál Nyeguševa (Kisfaludi) utca 2793. sz. 1655

Csere.
Cserélnék házat valakivel, aki optált Magyarországra. A ház Szörög községben van Szeged mellett.
Közelebbi értesítést Bajza utca 5. szám balra 163

A „Bristol”-szálló az összes hozzátartozó mellékhelyiségekkel, étterem-, kávéház-, terem-, vendéglő és udvari kert-helyiséggel együtt, más vállalkozás miatt, azonnal Bővebbet a tulajdonosnál: „BRISTOL”-szálloda. 1647

bőrbeadó!

Világhírű
Bally
cipők!

Ha jól és elegánsan akar járni, vegyen
LIPTAY-féle CIPŐT
mert ezek a legjobbak.

Világhírű
Popper
cipők!

1656

Figyelem kereskedők!

ŠANDOR POLLAK & DRUG

Telefon 16-05. **ZAGREB** Telefon 16-05.

Jelačićev trg 28.

**ajánlják dus raktárukat kendőkben
a legjutányosabb áron.**

1614

**Nagy kupola olvasztóm
üzemben van!**

Gyártok minden mennyiségű és súlyú
vas- és fémöntvényeket elsőrangú ki-
viteiben. Vállalom azok megmunkálását.
Kazánkovács munkák, új tűzszekré-
nyek, csőfalak készítését és foltzások-
kat vállalom. Autogénheggesztés és
vágás. Nikkelezés és galvanizálás.

Krausz Gyula

vas- és fémöntvényező Veliki Berc-
kereki, Gundulityeva utca 7. szám.

Telefon
329.

Telefon
329.

1610

Telefonszám 46.

1573

Alapítottott 1861.

Bencze Antal és Fia

fa- és érckoporsógyár, I. nagybecskereki temetkezési intézet
tisztelettel jelenti, hogy temetkezési vállalatában a már
békeidőben is jól bevált osztályrendszert az egyszerű
temetéseknél ismét bevezeti. A mai folytonos áremelke-
dések dacára sikerült — előnyös anyagbeszerzés folytán
— abba a helyzetbe jutnia, hogy az alant felállított egész
olcsó osztályárakat állapítja meg.

I. osztály* Dinár 2236.— Korona 844.—

1 érckoporsó, 1 sifonpárna, 1 sifonszemfedő fodorral, 1 papirmatrac,
1 keményfakerezt bádógtetővel, koporsó és kereszt irással, ravatalozás,
2 ezüst gyertyatartó, 2 nagy gyertya, 2 kis gyertya, 1 pap pluvialis,
üveges halottaskocsi 2 lóval, 4 egyenruhás ember, 1 kocsi, 1 bérkocsi
és kriptanyitás

II. osztály** Dinár 1193.— Korona 4772.—

1 duplánbélelt fakoporsó, 1 sifonszemfedő, 1 sifonpárna, 1 keményfa-
kerezt bádógtetővel, koporsó és kereszt irással, ravatalozás, 2 gyertya-
tartó, 2 nagy gyertya, 2 kis gyertya, 1 pap pluvialis, üveges halottas-
kocsi 2 lóval, 4 egyenruhás ember, 1 kocsi, 1 bérkocsi és sir.

III. osztály*** Dinár 976.— Korona 3904.—

1 egyszerű bélelt fakoporsó, 1 sifonszemfedő, 1 papirpárna, 1 keményfa-
kerezt bádógtetővel, koporsó és kereszt irással, ravatalozás, 2 gyertya-
tartó, 2 nagy gyertya, 2 kis gyertya, 1 pap pluvialis, halottaskocsi
2 lóval, 1 kocsi, 4 egyenruhás ember, 1 bérkocsi és sir.

IV. osztály**** Dinár 748.— Korona 2992.—

1 egyszerű fakoporsó, 1 papirszemfedő, 1 papirpárna, 1 kereszt
bádógtetővel, koporsó és kereszt irással, 2 gyertya, 1 pap karingben,
halottaskocsi 2 lóval, 1 kocsi, 4 ember, 1 bérkocsi és sir.

Kivánatra az osztályokban változások eszközöltnék.

*	Temetkezési egyleti tagok részére	Dinár 1904.—	Korona 7616.—
**	"	918.—	3672.—
***	"	734.—	2924.—
****	"	553.—	2212.—

Eladó egy 7 öl terjedelmű kotárka.
Ugyanott 5 darab fajtiszta, 7 hetes
farkas kőlyökkutya 1627
is igen jutányos áron eladó.
Bővebbet Makay Ágoston mészárosnál,
Generala Jankovića utca 39. sz.

866

Koninklijke Hollandsche Lloyd, Amsterdam

CUNARD LINIJA

(OSNOVANO 1840)

**NAJVEĆI I NAJBRŽI
PAROBRODI**

**IZRAVNO KNJIŽENJE ZA
SVE DJELOVE
SVIJETA**

Vezérképvislet az SHS. állam részére
Jugoslavenska Banka D. D. — Fiókképvislet
V. **Becskerekén: Joe S. Rendulić**
Svetosavska u. 601/2. sz. (a szerbtemplom mellett)

**Délamerikába,
Egyesült Államokba és
Kanadába!**

1360

Államilag engedélyezett
kivándorló iroda mező-
gazdasági munkásoknak
Sao Paulo államba (Dél-
brazília) való szállítására
mérseket viteldij mellett!

